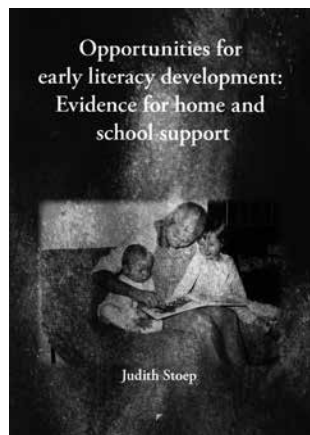

VERSCHENEN PROEFSCHRIFT

Stoep, J. (2008). *Opportunities for early literacy development: Evidence for home and school support*. Apeldoorn: Garant Uitgevers. ISBN 9789044122817

In maart van dit jaar is Judith Stoep gepro-moveerd op een onderzoek naar vroege taal- en leesontwikkeling van Nederlandstalige en anderstalige kinderen. Vroege leesontwikkeling ofwel beginnende geletterdheid verwijst naar kennis over lezen, schrijven en geschreven taal in onder meer gedrukte boeken nog voordat de kinderen formeel leesonderwijs krijgen.

In onderzoeksland is algemeen geaccepteerd dat beginnende geletterdheid al vroeg bij kinderen ontwikkeld kan worden: thuis natuurlijk, op het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal, de eerste jaren op de basisschool. Zo komen de meeste kinderen thuis niet alleen in contact met gesproken, maar ook met geschreven taal. Denk maar eens aan ouders die hun kinderen voorlezen uit prentenboeken.

Het onderzoek probeert inzicht te krijgen in de wijze waarop ouders en leerkrachten de taal- en leesvaardigheid van jonge kinderen kunnen stimuleren tijdens de eerste jaren op de basisschool, zowel bij eerste- en twee-

detaalleerders (kinderen bij wie thuis over het algemeen een andere taal -bijvoorbeeld Marokkaans Arabisch- wordt gesproken). Judith Stoep heeft daartoe haar onderzoek uitgevoerd in multiculturele klassen.

Het onderzoek leidt tot praktische handreikingen voor leerkrachten. Alles draait om het creëren van een ‘interactieve taalleersituatie’ met veel gesproken én geschreven taal-aanbod (print-rich classroom environment). Vooraf, tijdens en na het voorlezen uit prentenboeken zouden leerkrachten de leerlingen cognitief moeten uitdagen. Dit kan via vragen die de kinderen uitnodigen hun voorkennis te activeren, impliciete tekstrelaties te leggen en de verhaallijn te voorspellen. De vroege taal- en leesvaardigheidsverwerving bleek namelijk het meest gestimuleerd te worden door een aanpak waarbij leerkrachten open vragen stellen in combinatie met vragen gericht op het activeren van achtergrondkennis. Overigens verschilden de leerkrachten behoorlijk in hun werkwijze (na te lezen in hoofdstuk twee).

In mijn ogen zijn de praktische handreikingen die voortvloeien uit het onderzoek van Judith Stoep ook relevant voor het vreemdetalenonderwijs, omdat ze gericht zijn op het uitlokken van interactie. Bovendien kunnen prentenboeken een motiverende werking bij leerlingen hebben. Ook het tijdschrift *Le français dans le monde* pleit voor gebruik van prentenboeken in de vreemdetaallessen. Meer daarover vindt de lezer in de rubriek Gesignaleerd van dit nummer. (CD)

Wilt u redelijk recent gepubliceerd promotieonderzoek ook onder de aandacht brengen van de lezers van het *Levende Talen Tijdschrift*? U kunt dan het proefschrift sturen naar *Redactie Levende Talen Tijdschrift*, p/a Barbarossastraat 46, 6522 DN Nijmegen.

Auteursrichtlijnen *Levende Talen Tijdschrift*

- 1 Zend kopij naar Redactie *Levende Talen Tijdschrift*, Barbarossastraat 46, 6522 DN Nijmegen, LTT@levendetalen.nl.
- 2 Lever de tekst van uw bijdrage aan als Word-bestand per e-mail. Stuur de illustraties (foto's, tekeningen, grafieken) als aparte bestanden op (zie verder punt 10, 11 en 12). Markeer de plaats waar een afbeelding in de kopij moet komen en zet in de tekst nummer en naam van de figuur, bijvoorbeeld: [Fig.3: Beoordeling vwo-leerlingen]. Onderschriften kunt u in het tekstbestand opnemen tussen twee witregels of aan het eind van het artikel plaatsen.
- 3 Voor artikelen geldt een maximumomvang van 3.000 woorden. De opbouw van een artikel is als volgt: auteursnaam/namen, titel, eventueel ondertitel, introtekst, het eigenlijke artikel, eventuele noten, literatuur, curriculum vitae. Geef paragrafen korte, kernachtige kopjes. Houd ook de titel van het artikel beknopt.
- 4 Lever samen met het artikel een samenvatting van maximaal 100 woorden in, bestemd voor publicatie op de website van *Levende Talen*.
- 5 Probeer niet de tekst vorm te geven door gebruik van vette letters of kapitalen, centeren etc. Maak geen gebruik van de voetnoot/eindnoot-optie, maar plaats noten aan het eind van het artikel. Gebruik divisies (-) alleen als koppelteken of gedachtestreepje, niet als afbreekteken. Geef het einde van een alinea aan met een *harde return*. Het hele artikel dient links te worden uitgelijnd. Dit geldt ook voor de titel en tussenkopjes. Spring niet in met spaties of tabs. Plaats geen witregels tussen alinea's.
- 6 Hanteer de spelling van het nieuwe *Groene Boekje*. Afkortingen als m.b.t. en d.w.z. zijn niet toegestaan. Gebruik voor afkortingen van Nederlandse schooltypen en andere veel gebruikte afkortingen kleine letters, zonder afkortingspunten: vmbo, havo, vwo, heao, mvt, vto, mto enz. En ook 2-havo en 5-vwo. Gebruik enkele aanhalingstekens. Wanneer gebruik wordt gemaakt van buitenlandse termen, worden deze gecursiveerd.
- 7 Gebruik zo min mogelijk noten. Verwerk literatuurverwijzingen in de tekst door bijvoorbeeld na een citaat of verwijzing tussen haakjes de naam van de auteur en het jaar van publicatie te vermelden. Bijvoorbeeld: (Rijlaarsdam 1999). Geciteerde bladzijden worden als volgt aangegeven: (Rijlaarsdam 1999, 12-17)
- 8 De literatuurlijst dient alfabetisch gerangschikt te worden. Voorletters, lidwoorden e.d. die bij de auteursnaam/namen behoren, worden achter de naam geplaatst (bijvoorbeeld: Berg, A. J. van den). Na de auteursnaam/namen volgt tussen haakjes het jaar van verschijning (1999). Boek- en tijdschrifttitels worden gecursiveerd. Titels van tijdschriftartikelen worden niet gecursiveerd en niet tussen aanhalingstekens geplaatst. Titel en ondertitel worden van elkaar gescheiden door een punt. De naam van de uitgever komt na de plaats van uitgave; daartussen staat een dubbele punt. Enkele voorbeelden:
Aarnoutse, C. (1998). Strategisch leesonderwijs. In Hacquebord, H. & Clemens, J. (Red.), *De kwaliteit van het leesonderwijs in Nederland* (pp. 45-59). Delft: Eburon.
O'Malley, J. M., & Chamot, A. U. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge: CUP.
Salomon, G., & Globerson, T. (1987). Skill may not be enough: The role of mindfulness in learning and transfer. *International Journal of Educational Research*, 11, 623-637.